

Lo-3

Gerlinde Bulten

Van: Gemeente Lochem <info@lochem.nl>
Verzonden: donderdag 9 september 2021 14:53
Aan: LeX
Onderwerp: 2021-213542 FW: Kernvisie Lochem; participatie, reactie; tav [REDACTED]
Bijlagen: Kernvisie Lochem Participatie Reactie.odt [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 9 september 2021 14:41
Aan: [REDACTED]
CC: Gemeente Lochem
Onderwerp: Kernvisie Lochem; participatie, reactie; tav [REDACTED]

Aan het bestuur van de gemeente Lochem,

Tav dh [REDACTED]

Naar aanleiding van uw Kernvisie Lochem doe ik u hierbij in bijlage toekomen mijn reactie.

Deze wordt gedeeld door bewoners aan de [REDACTED]
[REDACTED]

Met [REDACTED] heb ik op 16 augustus 2021 telefonisch afgesproken, dat ik mijn reactie aan u naar hem zou mailen, en dat hij voor de verdere afhandeling zou zorgen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Verzonden vanuit Mail voor Windows

Wonen Kernvisie Lochem

Reactie in kader Participatie.

10 september 2021

Oude situatie

Lochem ligt als het ware ingeklemd tussen berg en Berkel. En het is juist die combinatie die ons doet onderscheiden van onze omgeving. Die genereert al eeuwen een aantrekkelijk centrum. Beken, bossen of bergen heeft iedereen om ons heen. Maar juist die "omarming" maakt onze stad pittoresk, en dus ook kwetsbaar. Uitbreiden zonder die bijzondere band te verstoren, is lastig. Een verkeerde ontwikkeling, en het voorzieningenniveau wordt ernstig aangetast, met name de horeca.

Niemand gaat tenslotte op vakantie in een nieuwbouwwijk.

De voorgestelde bouwlocaties getuigen van deze beperking. Afgezien van inbreiden en transformeren, is de enige oplossing over Berkel en berg te stappen, en ver van het historisch centrum te bouwen. Doen we dat niet, dan ontstaan allerlei complicaties: de locatie Lange Voren (LV) is daar een goed voorbeeld van.

Verder is ook van belang dat de waardering voor berg en Berkel sterk leeft bij de Lochemse bevolking. Grondeigenaren stellen om niet hun grond open voor wandelaars, en burgers gaan het bos in met grijper en vuilniszak om zwerfvuil op te ruimen. Vrijwilligers houden de mountainbikepaden in stand, en ga zo maar door. Berg en Berkel zijn van doorslaggevend belang voor de werkgelegenheid, maar vormen ook een belang dat wordt gedragen door de bevolking.

Nieuwe situatie

Het gemeentebestuur stelt voor om meer woningen te bouwen. Op 23 augustus 2021 werd op de site Lochem.nl een aantal kernvisies geüpload, waaronder de *Kernvisie Wonen Lochem; Voorontwerp participatie bewoners*. Doel van deze kernvisie is om per kern helderheid te geven over de opgaven op het gebied van wonen.

Bij de Kern Lochem gaat het om zoeklocaties voor 300 nieuw te bouwen woningen. Er wordt voorgesteld dat in een nieuwbouwalocatie te doen, en inmiddels heeft het bestuur vier zoeklocaties daarvoor aangewezen: de Elze, Tusselerveen, Lange Voren en Lochem Oost. Een stedenbouwkundig bureau, mRO, heeft zijn voorkeur uitgesproken voor de locatie de Elze, op grond van aspecten als aansluiting op de stedenbouwkundige structuur en bebouwing, de omvang van de locatie en de grondpositie van de gemeente.

Het initiatief

Noodzaak

Het ministerie van BZK heeft in een recente brief aan de Kamer aangegeven dat een plancapaciteit van 130% gewenst is om een grotere zekerheid te krijgen dat de benodigde woningbouwproductie gehaald kan worden.

Hoewel in de brief is aangegeven dat dit percentage (vanuit het perspectief van de rijksoverheid) vooral betrekking heeft op de gebieden met de grootste bouwopgave, en het de vraag is of Lochem daartoe behoort, acht het gemeentebestuur een ruimere plancapaciteit gewenst: 30% extra ziet het als een goed richtsnoer. Strikt genomen leggen Provincie en Rijk dus niets op aan Lochem. Het gaat hier om een beleidskeuze van B&W.

Lochem als gemeente maakt deel uit van de stedendriehoek Deventer Apeldoorn Zutphen. Deze gemeenten hebben een regionaal samenwerkingsverband, bedoeld om een groene, duurzame en inclusieve economische groei te realiseren. Deze zogeheten Cleantech Regio, onder voorzitterschap

van onze burgemeester, heeft in 2020 de woonagenda geëvalueerd en herijkt. In december 2020 is de conclusie getrokken dat de nieuwe voorspelling van de woningbehoefte voor de regio duidelijk hoger is dan de voorspelling die in de regionale Woonagenda 2018 is gebruikt. Het gaat om meer dan 40% over een periode van tien jaar.

Wat daarvan ook zij, in het kader van die Cleantech Regio is met de gemeente Lochem een maatwerkafsprake gemaakt, omdat naar mening van het bestuur, op het niveau van kleinere gemeentes, de behoeftevoorspelling niet nauwkeurig werkt.

In deze maatwerkafsprake komt per saldo het gewenste aantal woningen voor de gemeente Lochem in de regionale Woonagenda uit op 1.300:

-600 woningen volgens PRIMOS7. (Dat is de voorspelling waarop ook de Woonvisie Lochem 2018-2025 was gebaseerd)

- 400 vanwege het inlopen van het woningtekort en

- 300 volgend uit de maatwerkafsprake.

Wat genoemde nieuwe voorspelling betreft, is er bij Lochem een substantieel verschil tussen de woningbehoefteprognose tot 2030 van PRIMOS (ongeveer 600 woningen) en de prognose van het CBS (ongeveer 1.200). Blijkens een voetnoot op pagina 20 heeft het bestuur daarom een correctie voor Lochem toegepast zodat de bandbreedte op het gemiddelde van de PRIMOS en de CBS prognose uitkomt en de woningbehoefte in dezelfde lijn groeit als gemiddeld in de regio.

Dit is niet begrijpelijk. Het is namelijk zo dat PRIMOS een prognose levert van bevolking en huishoudens per gemeente en daarbinnen naar wijk en buurt, uitgesplitst naar geslacht en leeftijd, in een toekomstig jaar. Het model van PRIMOS is er dus op gericht om de landelijke totalen te vertalen naar gemeenten. Die landelijke totalen worden ontleend aan de CBS-prognose. Zo geformuleerd is er bij middelen tussen de prognoses van PRIMOS en CBS sprake van een willekeurige verhoging van de prognose.

Ernstiger nog is dat PRIMOS bij haar prognose in 2020 gewaarschuwd heeft dat de effecten van de pandemie niet zijn meegenomen. Het jaar daarop, 19 juli 2021, schrijft PRIMOS dat er de komende jaren wel een groei van het aantal huishoudens zal zijn, maar dat die groei daarna afvlakt. Bovendien, zegt PRIMOS, die groei zal regionaal sterk verschillen. In het Randstad sterke groei, in de regio Emmen krimp en in de regio Doetinchem zeer beperkte groei. Verder is het zo dat de groei van het aantal af te leveren woningen krimpt, en vanaf 2023 weer toe gaat nemen, met een piek in 2026. Het woningtekort gaat dan ook pieken in 2024, en zal daarna afvlakken, aldus PRIMOS.

De nu geconstateerde woningnood is deels het gevolg van een ingezakte productie in de jaren van de pandemie. Verder is die woningnood, zoals wel vaker, het gevolg van een gebrek aan woningen in, wat genoemd wordt, een adressenrijke omgeving. Mensen trekken naar de Randstad om te werken, en vinden daar moeilijk een woning. In dit kader is ook begrijpelijk dat de regering graag ziet dat wat daar in de pijlpijn zit, er ook uit komt: de plancapaciteit bij grote wijken mag dus wel omhoog. Voor een regio als Lochem geldt dat niet.

Het is dus zaak de huidige prognoses met een korreltje zout te nemen. Over het algemeen werkt een pandemie disruptief, maar niet transformatief. Dat zou betekenen dat de prognoses uit 2020 en 2021 minder betrouwbaar zijn, en dat daarna het oude scenario uit de woonvisie 2018, van krimp, weer optreedt. Voor de aanneming van de Cleantech Regio over groei, bestaat op basis van de door het bestuur verstrekte informatie, dan ook geen aanleiding.

Hoe dan ook is niet duidelijk waarom het bestuur er juist op dit moment van onzekere voorspellingen, voor kiest om zulke verstrekkende besluiten over de toekomstige ontwikkeling van Lochem te nemen.

Deze kwestie is ook aan de orde gesteld in de inloopavonden. Naar goed journalistiek gebruik zijn bewoners met dezelfde vragenlijst naar verschillende inloopbijeenkomsten geweest, en hebben helaas uiteenlopende antwoorden gekregen, vooral waar het de vervolgpcedure betrof. In feite moeten de inloopavonden als mislukt worden beschouwd. Wat betreft de prognoses bestond de ambtelijke reactie in één geval achtereenvolgens uit gesnauw, gestamel, het aanbod een ambtenaar te produceren, die er meer verstand van had, onvermogen die ambtenaar te produceren, en uiteindelijk een botte weigering om het aanbod van nader overleg met zo'n ambtenaar gestand te doen. Een raadslid beschreef de beslissing om de participatieprocedure in vakantietijd te voeren als 'dommigheid'.

Participatie

Uit de Kernvisie blijkt dat het gemeentebestuur bij de Kern Lochem op grond van genoemde prognoses een geheel nieuwe locatie wil bouwen. In die nieuwe situatie worden in die nieuwe locatie driehonderd extra woningen voorzien. Bij dergelijke aantallen woningen in een eigen nieuwbouwwijk is landschappelijke inpassing in Lochem hoe dan ook gecompliceerd. Gebiedseigen landschapselementen zullen verloren gaan, zeker ook de waardevollere.

In die Kernvisie stelt het bestuur voorts dat het de bedoeling is van de gemeente dat de kernvisie wonen in samenspraak met de inwoners van Lochem tot stand wordt gebracht. Het voorontwerp heeft nog niet een formele status, maar doet voorstellen voor zowel aantal te bouwen woningen, maar ook voor locaties, doelgroepen en sturingsmogelijkheden. Inwoners wordt nadrukkelijk gevraagd mee te denken met de verschillende voorstellen, opgenomen in het voorontwerp.

De gemeente doelt hier op participatie. Hiervoor bestaat geen wettelijk model. Het is vormvrij. De Raad van State kijkt alleen maar óf er participatie is geweest, maar niet hoe. Dat wordt dan ook nog eens terughoudend getoetst. Er is geen formele verplichting voor de gemeente om iets te doen met de inbreng in dit kader. De Raad van State vindt het best dat de resultaten van de participatie kort samengevat worden, of zelfs argumenten overgeslagen worden.

Wil participatie echter zinvol zijn, dan moet er iets zijn van een voorbeeld-afweging waarop burgers kunnen reageren. De rijksoverheid heeft herhaaldelijk gewaarschuwd dat er goed na gedacht moet worden, hoe en onder welke voorwaarden participatie mogelijk is. In onderhavige kernvisie is daarvan niet gebleken. Keuze tussen vlekken op een kaart, zonder een indicatie van bijvoorbeeld doelgroepen, of mogelijke ontsluiting, is dermate abstract, dat participatie vruchteloos wordt.

Een belangrijk aspect dat voorliggende kernvisie ontbeert is het besef dat het hier gaat om een plaats die beheerst wordt door een combinatie van berg en rivier. De stadskern ligt als het ware ingeklemd tussen beiden, en biedt daarmee geen voor de hand liggende mogelijkheden voor uitbreiding, en zelfs een zekere starheid in haar ontwikkelingsmogelijkheden. Dat is een "on-Hollandse" situatie, die zich niet goed leent voor de gebruikelijke planologische benadering. De morfologie maakt dat een nieuwe wijk zeker op enige afstand komt te liggen van het centrum. Gebeurt dat niet, zoals bij de locatie Lange Voren, dan ontstaan problemen met ontsluiting en natuur. De locatie Lange Voren zoals die nu is gepland, betekent een klap voor de plaatselijke horeca, en niet alleen voor het hotel Paasberg. Het betekent ook een slag voor de natuur, waarvan veel bewoners genieten, als fietsers, wandelaars of anderszins. Dat wil niet zeggen dat er niets kan op die locatie, maar het vergt een indringend proces van goed overleg, dus werkelijke participatie, van alle betrokkenen.

Het is ook niet voor niets dat het ontwerpbureau komt met locaties als Tusselerveen en Oost, die op enige afstand liggen van de centrumvoorzieningen. Berg en Berkel dwingen dat af. Het zou werkelijk van visie getuigen, indien ook locaties die verder liggen in oenschouw genomen zouden worden. Dat is niet gelukt in de toch wat beperkte benadering van een kernvisie, en misschien ook vanuit de gehanteerde zoekcriteria, als grondpositie en aansluiting op de stedenbouwkundige structuur. De voorkeur van het bureau voor de locatie Elze getuigt van deze abstracte benadering. Ja, op de kaart

lijkt de Elze mooi aan te sluiten op de stedenbouwkundige structuur, maar in de praktijk zijn voorzieningen en openbaar vervoer vanuit de Elze alleen bereikbaar door wat het bestuur de Etalage naar het Verleden noemt, een historisch gegroeide structuur, die zeker behouden moet blijven, maar niet erg bruikbaar is voor dwarsverbanden. Met enige overdrijving kan men zeggen dat de Elze op de Kwinkweerd ligt. Goede ontsluiting van de Elze is alleen mogelijk door aansluiting op de rondweg. Wat dat betreft, scoort een locatie als Tusselerveen beter, ook al ligt die verder van het centrum. Een locatie als Lange Voren moet op termijn gezien worden als een groene long, waarmee de band tussen bevolking, bedrijvigheid en natuur kan worden versterkt. Zolang mRO alleen maar mag zoeken naar een open plek waar huizen gebouwd kunnen worden, ontbreken visie, durf en creativiteit.

Het lijkt er dan ook op dat de gemeente er beter aan zou doen om met een voldragen woonvisie te komen, gebaseerd op duidelijke prognoses, en met oog voor belangrijke zaken als energietransitie, duurzaamheid, milieu, waarbij zoveel mogelijk partners en belanghebbenden worden verbonden. Mag men dat ook niet verwachten van een woonagenda die afkomstig is van een Cleantech Regio? We zullen de enigen niet zijn die u daarop wijzen.

Deze gezamenlijke reactie is afkomstig van [redacted] ([redacted]),
[redacted] . Voor vragen kunt u terecht
bij [redacted]

Lo-3

Gemeente Lochem	
Afd.:	Kopie:
Nr.:	2021-213542
Ingekomen	10 SEP. 2021
Z.	Doc. lijn.

Aan het bestuur van de gemeente Lochem,

Naar aanleiding van uw Kernvisie Lochem doe ik u hierbij in bijlage toekomen mijn reactie.

Deze wordt gedeeld door bewoners aan de [redacted]

Met vriendelijke groet,
[redacted]

Wonen Kernvisie Lochem

Reactie in kader Participatie.

10 september 2021

Oude situatie

Lochem ligt als het ware ingeklemd tussen berg en Berkel. En het is juist die combinatie die ons doet onderscheiden van onze omgeving. Die genereert al eeuwen een aantrekkelijk centrum. Beken, bossen of bergen heeft iedereen om ons heen. Maar juist die "omarming" maakt onze stad pittoresk, en dus ook kwetsbaar. Uitbreiden zonder die bijzondere band te verstoren, is lastig. Een verkeerde ontwikkeling, en het voorzieningenniveau wordt ernstig aangetast, met name de horeca.

Niemand gaat tenslotte op vakantie in een nieuwbouwwijk.

De voorgestelde bouwlocaties getuigen van deze beperking. Afgezien van inbreiden en transformeren, is de enige oplossing over Berkel en berg te stappen, en ver van het historisch centrum te bouwen. Doen we dat niet, dan ontstaan allerlei complicaties: de locatie Lange Voren (LV) is daar een goed voorbeeld van.

Verder is ook van belang dat de waardering voor berg en Berkel sterk leeft bij de Lochemse bevolking. Grondeigenaren stellen om niet hun grond open voor wandelaars, en burgers gaan het bos in met grijper en vuilniszak om zwerfvuil op te ruimen. Vrijwilligers houden de mountainbikepaden in stand, en ga zo maar door. Berg en Berkel zijn van doorslaggevend belang voor de werkgelegenheid, maar vormen ook een belang dat wordt gedragen door de bevolking.

Nieuwe situatie

Het gemeentebestuur stelt voor om meer woningen te bouwen. Op 23 augustus 2021 werd op de site Lochem.nl een aantal kernvisies geüpload, waaronder de *Kernvisie Wonen Lochem; Voorontwerp participatie bewoners*. Doel van deze kernvisie is om per kern helderheid te geven over de opgaven op het gebied van wonen.

Bij de Kern Lochem gaat het om zoeklocaties voor 300 nieuw te bouwen woningen. Er wordt voorgesteld dat in een nieuwbouwlocatie te doen, en inmiddels heeft het bestuur vier zoeklocaties daarvoor aangewezen: de Elze, Tusselerveen, Lange Voren en Lochem Oost. Een stedenbouwkundig bureau, mRO, heeft zijn voorkeur uitgesproken voor de locatie de Elze, op grond van aspecten als aansluiting op de stedenbouwkundige structuur en bebouwing, de omvang van de locatie en de grondpositie van de gemeente.

Het initiatief

Noodzaak

Het ministerie van BZK heeft in een recente brief aan de Kamer aangegeven dat een plancapaciteit van 130% gewenst is om een grotere zekerheid te krijgen dat de benodigde woningbouwproductie gehaald kan worden.

Hoewel in de brief is aangegeven dat dit percentage (vanuit het perspectief van de rijksoverheid) vooral betrekking heeft op de gebieden met de grootste bouwopgave, en het de vraag is of Lochem daartoe behoort, acht het gemeentebestuur een ruimere plancapaciteit gewenst: 30% extra ziet het als een goed richtsnoer. Strikt genomen leggen Provincie en Rijk dus niets op aan Lochem. Het gaat hier om een beleidskeuze van B&W.

Lochem als gemeente maakt deel uit van de stedendriehoek Deventer Apeldoorn Zutphen. Deze gemeenten hebben een regionaal samenwerkingsverband, bedoeld om een groene, duurzame en inclusieve economische groei te realiseren. Deze zogeheten Cleantech Regio, onder voorzitterschap

van onze burgemeester, heeft in 2020 de woonagenda geëvalueerd en herijkt. In december 2020 is de conclusie getrokken dat de nieuwe voorspelling van de woningbehoefte voor de regio duidelijk hoger is dan de voorspelling die in de regionale Woonagenda 2018 is gebruikt. Het gaat om meer dan 40% over een periode van tien jaar.

Wat daarvan ook zij, in het kader van die Cleantech Regio is met de gemeente Lochem een maatwerkafsprake gemaakt, omdat naar mening van het bestuur, op het niveau van kleinere gemeentes, de behoeftevoorspelling niet nauwkeurig werkt.

In deze maatwerkafsprake komt per saldo het gewenste aantal woningen voor de gemeente Lochem in de regionale Woonagenda uit op 1.300:

-600 woningen volgens PRIMOS7. (Dat is de voorspelling waarop ook de Woonvisie Lochem 2018-2025 was gebaseerd)

- 400 vanwege het inlopen van het woningtekort en

- 300 volgend uit de maatwerkafsprake.

Wat genoemde nieuwe voorspelling betreft, is er bij Lochem een substantieel verschil tussen de woningbehoefteprognose tot 2030 van PRIMOS (ongeveer 600 woningen) en de prognose van het CBS (ongeveer 1.200). Blijkens een voetnoot op pagina 20 heeft het bestuur daarom een correctie voor Lochem toegepast zodat de bandbreedte op het gemiddelde van de PRIMOS en de CBS prognose uitkomt en de woningbehoefte in dezelfde lijn groeit als gemiddeld in de regio.

Dit is niet begrijpelijk. Het is namelijk zo dat PRIMOS een prognose levert van bevolking en huishoudens per gemeente en daarbinnen naar wijk en buurt, uitgesplitst naar geslacht en leeftijd, in een toekomstig jaar. Het model van PRIMOS is er dus op gericht om de landelijke totalen te vertalen naar gemeenten. Die landelijke totalen worden ontleend aan de CBS-prognose. Zo geformuleerd is er bij middelen tussen de prognoses van PRIMOS en CBS sprake van een willekeurige verhoging van de prognose.

Ernstiger nog is dat PRIMOS bij haar prognose in 2020 gewaarschuwd heeft dat de effecten van de pandemie niet zijn meegenomen. Het jaar daarop, 19 juli 2021, schrijft PRIMOS dat er de komende jaren wel een groei van het aantal huishoudens zal zijn, maar dat die groei daarna afvlakt. Bovendien, zegt PRIMOS, die groei zal regionaal sterk verschillen. In het Randstad sterke groei, in de regio Emmen krimp en in de regio Doetinchem zeer beperkte groei. Verder is het zo dat de groei van het aantal af te leveren woningen krimpt, en vanaf 2023 weer toe gaat nemen, met een piek in 2026. Het woningtekort gaat dan ook pieken in 2024, en zal daarna afvlakken, aldus PRIMOS.

De nu geconstateerde woningnood is deels het gevolg van een ingezakte productie in de jaren van de pandemie. Verder is die woningnood, zoals wel vaker, het gevolg van een gebrek aan woningen in, wat genoemd wordt, een adressenrijke omgeving. Mensen trekken naar de Randstad om te werken, en vinden daar moeilijk een woning. In dit kader is ook begrijpelijk dat de regering graag ziet dat wat daar in de pijplijn zit, er ook uit komt: de plancapaciteit bij grote wijken mag dus wel omhoog. Voor een regio als Lochem geldt dat niet.

Het is dus zaak de huidige prognoses met een korreltje zout te nemen. Over het algemeen werkt een pandemie disruptief, maar niet transformatief. Dat zou betekenen dat de prognoses uit 2020 en 2021 minder betrouwbaar zijn, en dat daarna het oude scenario uit de woonvisie 2018, van krimp, weer optreedt. Voor de aanname van de Cleantech Regio over groei, bestaat op basis van de door het bestuur verstrekte informatie, dan ook geen aanleiding.

Hoe dan ook is niet duidelijk waarom het bestuur er juist op dit moment van onzekere voorspellingen, voor kiest om zulke verstrekkende besluiten over de toekomstige ontwikkeling van Lochem te nemen.

Deze kwestie is ook aan de orde gesteld in de inloopavonden. Naar goed journalistiek gebruik zijn bewoners met dezelfde vragenlijst naar verschillende inloopbijeenkomsten geweest, en hebben helaas uiteenlopende antwoorden gekregen, vooral waar het de vervolprocedure betrof. In feite moeten de inloopavonden als mislukt worden beschouwd. Wat betreft de prognoses bestond de ambtelijke reactie in één geval achtereenvolgens uit gesnauw, gestamel, het aanbod een ambtenaar te produceren, die er meer verstand van had, onvermogen die ambtenaar te produceren, en uiteindelijk een botte weigering om het aanbod van nader overleg met zo'n ambtenaar gestand te doen. Een raadslid beschreef de beslissing om de participatieprocedure in vakantietijd te voeren als 'dommigheid'.

Participatie

Uit de Kernvisie blijkt dat het gemeentebestuur bij de Kern Lochem op grond van genoemde prognoses een geheel nieuwe locatie wil bouwen. In die nieuwe situatie worden in die nieuwe locatie driehonderd extra woningen voorzien. Bij dergelijke aantallen woningen in een eigen nieuwbouwwijk is landschappelijke inpassing in Lochem hoe dan ook gecompliceerd. Gebiedseigen landschapselementen zullen verloren gaan, zeker ook de waardevollere.

In die Kernvisie stelt het bestuur voorts dat het de bedoeling is van de gemeente dat de kernvisie wonen in samenspraak met de inwoners van Lochem tot stand wordt gebracht. Het voorontwerp heeft nog niet een formele status, maar doet voorstellen voor zowel aantal te bouwen woningen, maar ook voor locaties, doelgroepen en sturingsmogelijkheden. Inwoners wordt nadrukkelijk gevraagd mee te denken met de verschillende voorstellen, opgenomen in het voorontwerp.

De gemeente doelt hier op participatie. Hiervoor bestaat geen wettelijk model. Het is vormvrij. De Raad van State kijkt alleen maar óf er participatie is geweest, maar niet hoe. Dat wordt dan ook nog eens terughoudend getoetst. Er is geen formele verplichting voor de gemeente om iets te doen met de inbreng in dit kader. De Raad van State vindt het best dat de resultaten van de participatie kort samengevat worden, of zelfs argumenten overgeslagen worden.

Wil participatie echter zinvol zijn, dan moet er iets zijn van een voorbeeld-afweging waarop burgers kunnen reageren. De rijksoverheid heeft herhaaldelijk gewaarschuwd dat er goed na gedacht moet worden, hoe en onder welke voorwaarden participatie mogelijk is. In onderhavige kernvisie is daarvan niet gebleken. Keuze tussen vlekken op een kaart, zonder een indicatie van bijvoorbeeld doelgroepen, of mogelijke ontsluiting, is dermate abstract, dat participatie vruchteloos wordt.

Een belangrijk aspect dat voorliggende kernvisie ontbeert is het besef dat het hier gaat om een plaats die beheerst wordt door een combinatie van berg en rivier. De stadskern ligt als het ware ingeklemd tussen beiden, en biedt daarmee geen voor de hand liggende mogelijkheden voor uitbreiding, en zelfs een zekere starheid in haar ontwikkelingsmogelijkheden. Dat is een "on-Hollandse" situatie, die zich niet goed leent voor de gebruikelijke planologische benadering. De morfologie maakt dat een nieuwe wijk zeker op enige afstand komt te liggen van het centrum. Gebeurt dat niet, zoals bij de locatie Lange Voren, dan ontstaan problemen met ontsluiting en natuur. De locatie Lange Voren zoals die nu is gepland, betekent een klap voor de plaatselijke horeca, en niet alleen voor het hotel Paasberg. Het betekent ook een slag voor de natuur, waarvan veel bewoners genieten, als fietsers, wandelaars of anderszins. Dat wil niet zeggen dat er niets kan op die locatie, maar het vergt een indringend proces van goed overleg, dus werkelijke participatie, van alle betrokkenen.

Het is ook niet voor niets dat het ontwerp bureau komt met locaties als Tusselerveen en Oost, die op enige afstand liggen van de centrumvoorzieningen. Berg en Berkel dwingen dat af. Het zou werkelijk van visie getuigen, indien ook locaties die verder liggen in ogeschouw genomen zouden worden. Dat is niet gelukt in de toch wat beperkte benadering van een kernvisie, en misschien ook vanuit de gehanteerde zoekcriteria, als grondpositie en aansluiting op de stedenbouwkundige structuur. De voorkeur van het bureau voor de locatie Elze getuigt van deze abstracte benadering. Ja, op de kaart

lijkt de Elze mooi aan te sluiten op de stedenbouwkundige structuur, maar in de praktijk zijn voorzieningen en openbaar vervoer vanuit de Elze alleen bereikbaar door wat het bestuur de Etalage naar het Verleden noemt, een historisch gegroeide structuur, die zeker behouden moet blijven, maar niet erg bruikbaar is voor dwarsverbanden. Met enige overdrijving kan men zeggen dat de Elze op de Kwinkweerd ligt. Goede ontsluiting van de Elze is alleen mogelijk door aansluiting op de rondweg. Wat dat betreft, scoort een locatie als Tusselerveen beter, ook al ligt die verder van het centrum. Een locatie als Lange Voren moet op termijn gezien worden als een groene long, waarmee de band tussen bevolking, bedrijvigheid en natuur kan worden versterkt. Zolang mRO alleen maar mag zoeken naar een open plek waar huizen gebouwd kunnen worden, ontbreken visie, durf en creativiteit.

Het lijkt er dan ook op dat de gemeente er beter aan zou doen om met een voldragen woonvisie te komen, gebaseerd op duidelijke prognoses, en met oog voor belangrijke zaken als energietransitie, duurzaamheid, milieu, waarbij zoveel mogelijk partners en belanghebbenden worden verbonden. Mag men dat ook niet verwachten van een woonagenda die afkomstig is van een Cleantech Regio? We zullen de enigen niet zijn die u daarop wijzen.

Deze gezamenlijke reactie is afkomstig van bewoners [REDACTED],

[REDACTED] Voor vragen kunt u

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 9 september 2021 14:40

Aan: [REDACTED]

CC: info@lochem.nl

Onderwerp: Kernvisie Lochem; participatie, reactie; tav [REDACTED]

Aan het bestuur van de gemeente Lochem,

Tav d [REDACTED]

Naar aanleiding van uw Kernvisie Lochem doe ik u hierbij in bijlage toekomen mijn reactie.

Deze wordt gedeeld door bewoners aan de [REDACTED]
[REDACTED]

Met [REDACTED] heb ik op 16 augustus 2021 telefonisch afgesproken, dat ik mijn reactie aan u naar hem zou mailen, en dat hij voor de verdere afhandeling zou zorgen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Verzonden vanuit Mail voor Windows